

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Kultury komórkowe i tkankowe roślin i zwierząt
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Cultures of plant and animal cells and tissue
Kierunek studiów	Biotechnologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki biologiczne
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Ewa Skórzyńska - Polit

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	V, VI	7
ćwiczenia	45	V, VI	

Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu przedmiotów: Podstaw cytofizjologii i ontogenezy, Fizjologia zwierząt, Fizjologia roślin, Chemia ogólna, Biochemia z enzymologią

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z metodyką pracy w laboratorium kultur <i>in vitro</i> , rodzajami kultur tkankowych i komórkowych oraz wymaganiami hodowli <i>in vitro</i> dla różnych typów kultur tkankowych.
Wskazanie możliwości wykorzystania hodowli komórkowych i tkankowych w przemyśle, rolnictwie i medycynie.

III. Efekty kształcenia dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna rodzaje kultur <i>in vitro</i> , które można wykorzystać do pozyskiwania substancji biologicznie czynnych oraz zna zasady pozyskiwania i sterylizacji materiału biologicznego	K_W08
W_02	Student posiada wiedzę na temat możliwości wykorzystania hodowli komórkowych i tkankowych w biotechnologii, jak również w innych dziedzinach nauki i przemysłu.	K_W02, K_W05
W_03	Ma wiedzę na temat roli genetyki i technik molekularnych w praktycznej hodowli roślin metodą <i>in vitro</i> i badaniach komórek zwierzęcych	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi izolować komórki z materiału biologicznego i zakładać hodowle pierwotne, dobierać i sporządzać pożywki hodowlane.	K_U01, K_U04

U_02	Student umie pracować w warunkach sterylnych, pasażować komórki rosnące w zawieszynie i komórki adherentne, jest w stanie ocenić stan hodowli, potrafi przygotować komórki do przechowania	K_U01, K_U02, K_U04, K_U05
U_03	Student potrafi zaindukować kulturę kalusa z eksplantatów pierwotnych oraz wywołać organogenezę pędową i korzeniową z różnych rodzajów eksplantatów pierwotnych. Prowadzi różnego rodzaju hodowle komórek zwierzęcych	K_U04, K_U05
U_04	Przygotowuje opracowanie pisemne z przeprowadzonych doświadczeń oraz zagadnień związanych z tematyką ćwiczeń.	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student interesuje się dalszym rozwojem wiedzy w kierunku wykorzystania hodowli komórkowych i tkankowych w różnych dziedzinach nauki	K_K01
K_02	Student wykazuje odpowiedzialność za powierzony sprzęt oraz poszanowanie pracy własnej jak i całej grupy	K_K02
K_03	Nabiera odpowiednich nawyków do pracy w laboratorium badawczym, w szczególności w warunkach sterylnych. Postępuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Charakterystyka metody kultur tkankowych i komórkowych. Rodzaje i warunki prowadzenia kultur *in vitro*. Charakterystyka składników pożywek stosowanych w kulturach *in vitro*, zasady sporządzania podłoży do kultur tkankowych. Regulatory wzrostu stosowane w kulturach tkankowych i komórkowych. Sterylizacja materiału biologicznego, metody sterylizacji pożywek i szkła laboratoryjnego (autoklawowanie), zasady pracy sterylnej. Charakterystyka kultur komórkowych (warunki hodowli, pożywki, regulatory wzrostu). Typy kultur komórkowych i tkankowych. Regeneracja i rozmnażanie roślin w kulturach *in vitro* -mikropropagacja. Projektowanie laboratorium kultur komórkowych i tkankowych. Warunki hodowli, pożywki, odkażanie. Przechowywanie materiału biologicznego, krioprezerwacja. Linie komórkowe – wyprowadzanie, banki komórek, kryteria wyboru linii komórkowej do doświadczeń. Biologiczne, chemiczne i fizyczne metody wprowadzania genów do komórek, transfekcja. Przeciwciała monoklonalne – powstawanie i zastosowanie w analityce i lecznictwie. Ocena żywotności i morfologii komórek z użyciem barwienia. Przygotowanie komórek do krioprezerwacji.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny	Egzamin pisemny/ zaliczenie pisemne/kolokwium	uzupełnione i ocenione kolokwium, oceniony egzamin pisemny
W_02	Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny	Egzamin pisemny/ zaliczenie pisemne	uzupełnione i ocenione kolokwium, oceniony egzamin pisemny
W_03	Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny	Egzamin pisemny/ zaliczenie pisemne	uzupełnione i ocenione kolokwium, oceniony egzamin pisemny

UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia laboratoryjne	sprawozdanie	wydruk/plik sprawozdania
U_02	Ćwiczenia laboratoryjne	Sprawozdanie	wydruk/plik sprawozdania
U_03	Ćwiczenia laboratoryjne analiza laboratoryjna	Sprawozdanie	wydruk/plik sprawozdania
U_04	Ćwiczenia laboratoryjne	Sprawozdanie	wydruk/plik sprawozdania
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Ćwiczenia laboratoryjne	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Ćwiczenia laboratoryjne	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_03	Ćwiczenia laboratoryjne	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Pod uwagę brane są oceny z egzaminu pisemnego, kolokwium oraz sprawozdań (w zależności od przyjętych przez prowadzącego metod z katalogu). Wskazany poziom znajomości treści kształcenia dotyczy każdego ocenianego elementu.

Ocena	Kryteria oceny	
bardzo dobra (5)	student realizuje zakładane efekty kształcenia w stopniu bardzo dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100 %
ponad dobra (4,5)	student realizuje zakładane efekty kształcenia w stopniu ponad dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 86-90 %
dobra (4)	student realizuje zakładane efekty kształcenia w stopniu dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71-85%
dość dobra (3,5)	student realizuje zakładane efekty kształcenia w stopniu dość dobrym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 66-70%
dostateczna (3)	student realizuje zakładane efekty kształcenia w stopniu dostatecznym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 51-65%
niedostateczna (2)	student realizuje zakładane efekty kształcenia w stopniu niedostatecznym	wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 51%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	75
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	100

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Malepszy S. Biotechnologia roślin. PWN, Warszawa, 2009.
Woźny A., Przybył K. Komórki roślinne w warunkach stresu. Tom II Komórki in vitro. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 2007.
Stokłosowa S. 2004. Hodowla komórek i tkanek. Warszawa, PWN
Literatura uzupełniająca
Fizjologia roślin pod red. Kopcewicz J. , P.W.R. i L., Warszawa, 2006.
Artykuły w czasopismach: Postępy biologii komórki, Postępy biochemii, Kosmos, Biotechnologia Freshney R.I. Culture of animal cells. A manual of basic technique. Wiley, 2005